

Verhalen delen, dialoog voeren

voor verdere versnelling
in 2021-2023
van de transitie naar
proefdiervrije innovatie

tpi.

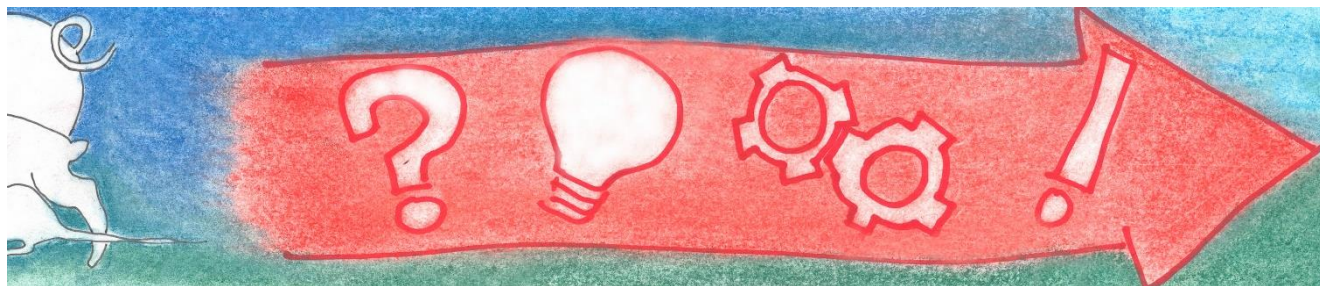
VERHALEN DELEN, DIALOOG VOEREN

Dit is de actielijn voor de jaren 2021-2023 voor communicatie in brede zin over versnelling van de Transitie naar Proefdiervrije Innovatie (TPI) vanuit het programmabureau bij het ministerie van LNV. Deze actielijn is onderdeel van het vervolg op het TPI-programma van tien partners, die versnelling van de transitie beogen met ontwikkeling van alternatieven voor en innovaties zonder dierproeven.

De partners zijn: Health~Holland het bureau voor de topsector Life Sciences and Health (HH), het Rijksinstituut voor volksgezondheid en milieu (RIVM), subsidieverstrekker ZonMw, de Samenwerkende Gezondheidsfondsen (SGF), de ngo Proefdiervrij, de Vereniging van Nederlandse Universiteiten (VSNU), de Federatie van Nederlandse Universitair Medische Centra (NFU) en de agendaleden de Koninklijke Nederlandse Academie van Wetenschappen (KNAW) en het Nationale Comité advies Dierproevenbeleid (NCad), met LNV als regisseur namens de rijksoverheid.

Hun acties in het vervolgprogramma richten zich op onderzoeksprogrammering op velden waar nog meer moet gebeuren om de transitie te versnellen, bouw aan een nieuwe veiligheidsbeoordeling, schetsen van streefbeelden, advisering over leren van Covid-19-onderzoek, en instrumenten die helpen de transitie te versnellen. Met een lerende monitoring en communicatie-sporen om de transitie bespreekbaar te maken is deze actielijn overkoepelend voor het TPI-programma.

Met deze actielijn wil LNV de transitie naar proefdiervrije innovatie bespreekbaar maken en versnelling ervan meten en belichten.

1. Het narratief vinden in vele verhalen

Verschillende verhalen maken één sterk narratief. Wat is het narratief over de transitie van dierproeven naar vooral modellen en testen op grond van kennis en data over de mens?

Het draait in deze actielijn niet alleen om zenden. Communiceren behelst hier, naast informeren, motiveren en aanjagen, ook, luisteren, verbinden en leren. Daarbij geven verhalen handvatten om de gesprekken aan te gaan, om bewustwording te vergroten, om ervaringen en kennis uit te wisselen en om zo de transitie verder op stoom te krijgen. Het kunnen verhalen zijn uit vele invalshoeken in het diverse veld dat zoekt naar betere alternatieven voor dierproeven in ontwikkeling en beoordeling van geneesmiddelen, cosmetica, gewasbeschermingsmiddelen, voedsel en chemische stoffen.

Het TPI-programmabureau van LNV begeleidt de uitvoering van deze TPI-actielijn 'Verhalen delen, dialoog voeren' samen met deskundigen en de partners. Daarmee geeft LNV ánderen, professionals uit het brede veld en uit de hele ontwikkelingsketen 'van uitvinding tot markttoegang van middelen en stoffen', de gelegenheid hun verhalen te vertellen en een opbouwende dialoog te voeren. Hierbij werken we 'klantgericht' en volgen we de signalen en de dynamiek van de TPI-partners in diverse beleidssectoren en onderzoeksdomeinen.

In 2021 - 2023 werkt LNV met deelacties aan de volgende doelen:

- Bewustwording onder de nieuwe generatie professionals vergroten over alternatieven voor dierproeven;
- Richting houden in de transitie met een actuele ambitie en missie van de Kerngroep van TPI-partners;

- Opzetten van een lerende monitoring van hoe de TPI-acties de transitie versnellen;
- Stimuleren en faciliteren van dialoog onder professionals uit de wetenschap, het bedrijfsleven en het regulatoire veld;
- Betrekken van ontvankelijke doelgroepen uit een breder politiek-maatschappelijk publiek.

2. Als netwerk samen communiceren

We zullen samen met de TPI-partners RIVM, Health Holland, ZonMw, SGF, Proefdiervrij, VSNU, NFU, en agendaleden KNAW en NCad de missie, ambitie en filosofie & werkwijze uitdragen; lessen uit de andere acties verspreiden, de dialoog onder professionals voeren en een jong TPI-netwerk opbouwen.

Diverse organisaties uit het TPI-netwerk zijn actief op het vlak van proefdiervrije innovatie en hebben ervaring met communicatie daarover. Denk aan de symposia 'On tour' die ZonMw organiseert onder de motto Meer Kennis met Minder Dieren, de vakinhoudelijke workshops van het RIVM over bijvoorbeeld ontwerp van een richtlijn voor toepassing van ATP's. Of kijk naar de Helpathons, de verkennende, co-creatieve brainstormen die ruimte scheppen voor toevallige combinaties die leiden tot innovatie. Daarover is een masterclass gehouden voor het TPI-netwerk, zodat andere partijen deze tool zelf kunnen gaan inzetten.

We zullen verder veelvuldig verwijzen naar elkaars berichten over relevante ontwikkelingen op ieders communicatiemiddelen en social media. Zo hebben we in 2019 bijvoorbeeld samen met hDMT, HollandBio, Health-Holland en Proefdiervrij een *booklet* geproduceerd en verspreid over *26 x better and faster without the use of animals*. Communicatiemiddelen en -momenten, tips en signalen van de TPI-partners wordt benut voor een nader uit te werken communicatieplan. Zo omspannen we een veelheid aan doelgroepen van professionals tot donateurs en van beleidsmakers tot fondsen in diverse sectoren en onderzoek domeinen, met een scala aan communicatiemiddelen.

Steeds klinkt de roep om meer wetenschappers te betrekken. Ook is de chemiesector nog minder bij TPI betrokken dan de life sciences. We zullen daarom de volgende afdelingen van de partners meer willen betrekken: de Akademie van Kunsten van de KNAW, bureau REACH binnen het centrum Veiligheid, Stoffen en Producten bij het RIVM, het actieprogramma 'Nieuwe kansen voor Topsector Life Sciences & Health'. Ook zien we een aantal regionale knooppunten die belangrijk zijn voor de transitie. Dit leidt tot het volgende lijstje van partijen die we (steviger) bij TPI willen halen: TPI-Utrecht, Bioscience Park Leiden, Pivot Park Oss en Campus Groningen City.

Daarnaast verwijzen we waar mogelijk naar TPI.tv. Dit TV-kanaal ontwikkelt het RIVM in opdracht van LNV. De website over TPI, voor ook leken, vormt een communicerend vat met dit TV-kanaal voor professionals. Op TPI.tv kunnen professionals elkaar vinden over schotten en disciplines heen. Ze wisselen er benaderingen uit en wijzen op beschikbare informatie en data. De vorm is gevonden. Met een klankbordgroep en in samenwerking met gastredacteuren uit het veld vult TPI.tv zich nu steeds verder met content. Zo mogelijk en wenselijk wordt TPI.tv in samenspraak met het veld doorontwikkeld tot een interactief kanaal.

3. Vertellen, verbinden, leren en luisteren

Waar de communicatiemiddelen van TPI zich in 2018-2020 alleen richtten op een breed publiek van zowel belangstellende leken als betrokken professionals, ontwierpen we op grond van signalen van en besprekingen met de TPI-partners daarnaast vier andere sporen. De sporen faciliteren samen de communicatie in brede zin: zenden én ontvangen van verhalen, overwegingen en signalen. Door de sporen gaan we wat differentiëren. Hieronder zijn de sporen geduid. Waarom is de actie nodig, voor wie, wie zijn betrokken en wanneer speelt het?

Sporen	Waarom, hoe en wat	Acties, (voor) wie, wanneer
BREED PUBLIEK BEREIKEN	De reguliere communicatie verloopt via voortgangsrapportages aan de Tweede Kamer. De politiek heeft in de versnelling van de transitie naar proefdiervrije innovatie tot nu toe een grote rol. Het is dan ook van belang politici goed te informeren over waar het in de transitie om draait, waar zorgen zijn en waar kansen. Verder zetten we de website transitieproefdiervrijinnovatie.nl in, en een nieuwsbrief die verwijst naar	Opdracht verstrekken om doelgroepen te traceren en het communicatieplan te actualiseren (met boodschappen, <i>tone of voice</i> , middelen en kanalen). Door het TPI-programmabureau als spin in het web, met de partners. Voor belangstellende of betrokken groepen, onder professionals zoals financiers bij gezondheidsfondsen en onder leken zoals bijvoorbeeld veganisten.

	deze website. De website informeert een breed maatschappelijk publiek waaronder patiënten, consumenten en onderzoekfinanciers over de kernboodschap van TPI, de voortgang van de acties in het TPI-programma en verhalen van allerhande stakeholders.	Looptijd: vooralsnog tot de tussen evaluatie na december 2022, met in het najaar 2021 opdrachtverlening voor onderzoek naar doelgroepen.
JONG TPI	Dit spoor gaat over opbouw van een TPI-netwerk van jonge professionals. Omdat transitieën doorgaans een of twee generaties vergen, gaat waarschijnlijk vooral de nieuwe generatie proefdiervrij werken: dat zijn jonge professionals uit de gehele keten, van onderzoekers, bedrijfsleven, financiers, beoordelaars, beleidsmakers en medewerkers van ngo's. We willen via hun enthousiasme, betrokkenheid, frisse blik en doe- en denkkraft het draagvlak vergroten en het innovatieve ecosysteem versterken.	Netwerk starten met jonge professionals. Door een kleine werkgroep uit het brede TPI-netwerk. Voor de toekomstige stakeholders. Vanaf het najaar van 2021 ideeën genereren voor interveniëren met doe- en denkkraft in relevante acties en overleg. Gedurende de periode tot en met december 2023 de interventies plegen.
MISSIE & AMBITIE	Het betreft een spoor van herformuleren van de actuele gezamenlijke missie en een gespecificeerde ambitie. Dat herformuleren is nodig om dat we de Kerngroep iets aanvullen om deze representatiever te maken voor het brede veld. Herformuleren is ook nodig omdat we een nieuwe meer gerichte fase ingaan met TPI, waarbij we kansrijke transitiepaden volgen die we eerder traceerden. Nederland kan qua aanpak internationaal voorloper genoemd worden, maar we zijn er nog lang niet. Het is goed om elkaars beeld en belangen van tijd tot tijd uit te wisselen en aan de hand daarvan de gezamenlijke missie bij te stellen of te specificeren. Dat geeft de partners eenzelfde richting bij uitvoering van hun acties.	Herformuleren missie en specificeren ambitie. Door de Kerngroep. Voor iedereen, professional of leek, die over TPI wordt aangesproken Sessie(s) met de Kerngroep in het najaar van 2021, medio 2023 de thermometer er weer in.
FOCUS & LESSEN	Dit spoor gaat over monitoring van de acties van de partners op een wijze die past bij een transitie-aanpak. Dat is een monitoring van al doende leren en al lerende doen. Niet top down monitoren of vanaf de zijlijn, maar daar waar het gebeurt. Met de uitvoerende partners willen we in sessies nu aan de voorkant bepalen wat ze willen leren, focus. En straks aan de achterkant kijken wat ze leerden, lessen. Door deze focus en lessen uit de actielijnen te delen, onderling en aan breed publiek inspireren we trekkers en betrokkenen en mobiliseren we anderen. De geleerde lessen vormen tevens een basis voor de jaarlijkse verantwoording van het TPI-programma aan de Kamer. Na twee jaar evalueren we de versnelling die bereikt wordt met het geheel aan acties.	Opzetten van een frame voor (lerende) monitoring onder leiding van een bureau met een passende methode. Daarvoor een specifieke monitoring methode aanleren met de partners, bijvoorbeeld in een masterclass van DRIFT (reflexieve monitoring). Door leden van de Trekkersgroep. Inspiratie en verantwoording voor professionals uit het brede veld dat van doen heeft met proefdiervrije innovaties, Kamerleden en maatschappelijk publiek. Sessies in najaar 2021 (kick off) en herhaling in najaar 2022. Evalueren medio 2023.
DIALOOG FACILITEREN	Dit spoor geeft gehoor aan de roep van de TPI-partners om een open dialoog onder wetenschappers. Naar de wens van andere departementen betrekken we de industrie en regulators in die dialoog. We willen op	Opzet maken voor het faciliteren van een open dialoog onder professionals/stakeholders, in de keten en onderling. De dialoog met hulp van een

een constructieve wijze een open dialoog faciliteren en aanjagen onder groepen professionals (wetenschappers, regulators en bedrijfsleven). Dat vergroot bewustwording bij professionals. Uitwisseling van mogelijkheden en onmogelijkheden van proefdiervrij werken, kansen en zorgen over de transitie is voeding voor een gezamenlijk hoger belang. Het zou mooi zijn wanneer we zo de kracht van diversiteit benutten, als voedingsbodem voor een systeeminnovatie in de hele keten rond (wetenschappelijke) validatie en veiligheidsbeoordeling.

deskundige begeleiden en van de TPI-partners uit de Kerngroep organiseren.
 Voor groepen professionals/stakeholders:
 a) wetenschappers;
 b) bedrijfsleven;
 c) regulators.
 Verkenning najaar 2021 en uitvoering in een 'proces-architectuur' tot eind 2023.

4. Markering van de route

Wat is er over vijf jaar bereikt vanuit deze actielijn? En welke mijlpaal is tussentijds nodig?

	Over twee en een half jaar bereikt, eind 2023	Over ca. vijf jaar bereikt, 2025
BREED PUBLIEK BEREIKEN	<ul style="list-style-type: none"> . Het communicatieplan voor TPI-bureau met verwijzingsafspraken met de partners is geactualiseerd. . Er is inzicht in te onderscheiden doelgroepen en de daarop te baseren communicatiestrategieën. 	<ul style="list-style-type: none"> . TPI is breed bekend, waarbij helder is dat de hele keten betrokken is. . Helder is dat open de dialoog voeren over TPI en bundeling van kennis en data krachtiger zijn dan de ander willen overtuigen.
JONG TP	<ul style="list-style-type: none"> . In alle onderdelen van de TPI-overleg-structuur participeert iemand van Jong TPI. . Leden van Jong TPI nemen deel aan voor TPI relevante events en projecten in binnen- en buitenland. 	<ul style="list-style-type: none"> . Er staat een stevig netwerk Jong TPI met in ca. 100 professionals, waarbij leden 'in- en uitdraaien' (ca. 18 - 35 jaar).
MISSIE & AMBITIE	<ul style="list-style-type: none"> . De missie is geactualiseerd. . De ambitie is gespecificeerd. . Afspraken over de gezamenlijke communicatie zijn gemaakt. 	<ul style="list-style-type: none"> . De actuele misse en ambitie zijn uitgedragen in het veld. . Duidelijk is dat 'uitbannen van dierproeven in 2025' een misvatting is.
FOCUS & LESSEN	<ul style="list-style-type: none"> . Er is een <i>framework</i> voor monitoring van de acties onder de vlag van TPI. . De trekkers van TPI-acties zijn bekend met de gekozen monitoringmethode. 	<ul style="list-style-type: none"> . Helder is wat de partners willen leren voor adequate uitvoering van hun actielijnen. . Lessen over wat inmiddels is geleerd, zijn expliciet gemaakt en gecommuniceerd.
DIALOOG FACILITEREN	<ul style="list-style-type: none"> . Gamechangers om (vermeende) polarisatie te ontcrachten en misvattingen weg te nemen zijn geanalyseerd. . Invloedrijke stakeholders worden in de dialoog betrokken. 	<ul style="list-style-type: none"> . Het bredere TPI-netwerk is bekend met de gamechangers. . Invloedrijke stakeholders herkennen de kracht van diversiteit voor innovatie.

5. Samenhang tussen de communicatiesporen

Hoe versterken de verschillende bestaande en beoogde acties in deze actielijn elkaar?
 Er is enige volgtijdelijkheid, overlap op inhoud en gezamenlijkheid in de communicatie.

Samenhang in tijd: Specificatie van de missie staat als eerste actie op de rol en ook focus bepalen in de lerende monitoring is een actie voor de korte termijn.

De communicatiesporen over de actuele missie en over de lessen uit de actielijnen voeden het publieke communicatiespoor.

En er is ook een wisselwerking tussen de sporen te verwachten: De dialoog van de professionals kan een verhaal zijn in het publieke communicatiespoor en zal via bijvoorbeeld een programma op TV, of via LinkedIn, weer terug kunnen komen bij professionals in het dialoogspoor.

Samenhang in inhoud: In samenspraak met de partners komen we tot de volgende globale communicatiestrategie:

- Bundeling van middelen, kennis en capaciteit van TPI-programmabureau en partners;
- Uitdragen van een eenduidige hoofdboodschap;
- Differentiëren van boodschappen naar doelgroepen: als uitdager of informant, in passende taalniveaus;
- Gebruiken van bij doelgroep(en) passende *tone of voice* en woorden, die de boodschap onderstrepen;
- Inzetten van aansprekende social media (m.n. LinkedIn) om professionals naar de TPI-website en TPI.tv te leiden.

Samenhang in vorm: Bevorderen gebruik door de partners van het logo/beeldmerk:

6. Betrekken van deskundigen

In 2020 worden vier opdrachttrajecten in de verschillende sporen van deze actielijn voorzien en een klein budget voor ad hoc werkzaamheden voor de TPI-communicatiemiddelen. Deze opdrachtverlening gebeurt binnen het procesbudget van het TPI-Programmabureau. De besluitvorming ervan wordt voorbereid in samenspraak met interne partijen zoals Inkoop en de genoemde externe partners.. Er zal voor iedere opdracht een begeleidingsgroep worden samengesteld met inbreng vanuit de partners (en afvaardiging vanuit Jong TPI) waarbij ervaringen en inhoud uit eerdere soortgelijke opdrachten en onderzoeken worden benut. Het totale procesbudget voor de communicatieactiviteiten vanuit LNV voor TPI is ca 0,5 miljoen per jaar.

Opdracht	Type adviseur	Opdrachtbeschrijving	Looptijd
BREED PUBLIEK BEREIKEN	Onderzoeks- Bureau	In kaart brengen van te onderscheiden groepen in de brede samenleving en daarbij passende strategieën voor communicatie.	Augustus 2021- december 2021
	Interviewers, tekstschrijvers	Interviews houden en uitwerken op passende momenten.	Augustus 2021- december 2022
MISSIE & AMBITIE	Proces- begeleider	Begeleiden van de Kerngroep in een proces om te komen tot een geactualiseerde missie en gespecificeerde ambitie.	Augustus 2021 - december 2021
FOCUS & LEREN	Monitoring- begeleider	Begeleiden van de trekkers van de actielijnen en het TPI-programma-bureau bij de opzet van een traject voor lerend monitoren, in verschillende sessies.	Augustus 2021- december 2022
DIALOOG FACILITEREN	Dialoog- begeleider	Betrekken en begeleiden van professionals in een open dialoog over hun praktijken: oordeel uitstellen, aandachtig luisteren, gedachten reconstrueren, dynamiek benoemen en patronen herkennen.	Augustus 2021- december 2022

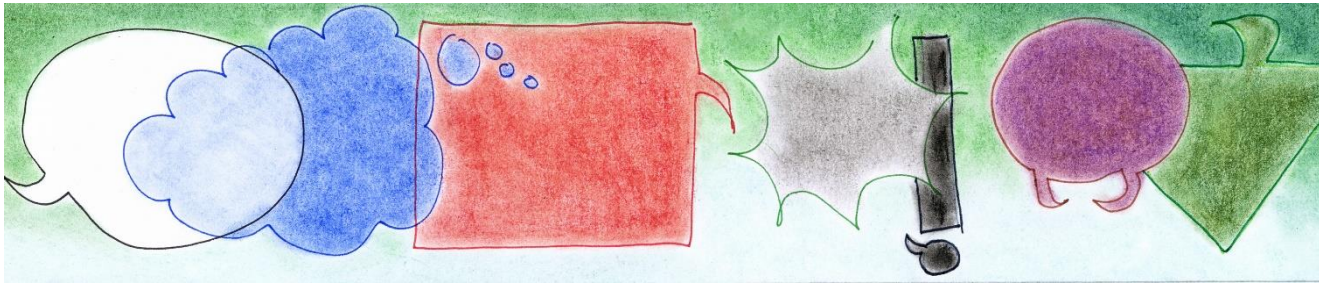

7. Betrekken van beleidsmakers

Voor onderdelen uit de acties van de partners is hulp van de departementen gevraagd in de vorm van levering van expertise vanuit hun beleidsveld. Het betreft bijvoorbeeld: input voor een actualisering van de omgevingsanalyse van het regulatoire veld door RIVM en deelname aan een helpathon/discussieplatform over validatie van proefdiervrije onderzoekmodellen door ZonMw

De partners RIVM, ZonMw en Proefdiervrij helpen andersom bijvoorbeeld met de door OCW toegezegde aandacht voor prijzen voor proefdiervrije innovators. Dat doen ze met behulp van videopresentaties op TPI.tv over desbetreffende innovaties door prijswinnaars.

De departementen delen verder hun samenhangende beleid met een interactieve folder met links naar bronnen [Beleid en regelgeving rond alternatieven voor dierproeven | Rapport | Rijksoverheid.nl](#)

Acties TPI-programma bureau	BREED PUBLIEK BEREIKEN	JONG TPI	MISSIE & AMBITIE	FOCUS & LESSEN	DIALOOG FACILITEREN
Waarom	TPI breder agenderen	De nieuwe generatie betrekken,	Gezamenlijk koers houden	Versnelling van de transitie meten	Belangen en ideeën uitwisselen
Hoe	Strategie op grond van analyse doelgroepen	Met interventies in relevant overleg	In sessies met behulp van een communicatie-frame	In sessies Met methode voor lerend monitoren	In sessies begeleid door een deskundige procesbegeleider
Wat	Actualiseren communicatie-plan	Onbevangen blik inbrengen	Updaten missie en ambitie	In de acties lerende doen, al doende leren	Uitwisseling van praktijkverhalen
Met wie	De TPI-partners	Jonge professionals uit TPI-netwerk	De leden van de Kerngroep	De leden van de Trekkers-groep	Het brede TPI-netwerk
Voor wie	Ontvankelijke groepen	Alle (toekomstige) stakeholders	Allen die over TPI vertellen	Professionals, en politici	Professionals uit wetenschap, bedrijfsleven en regulatoir veld
Wanneer	tot 2023	tot 2023	tweede helft 2021	najaar van 2021 en 2022	tot 2023

Dit document van 30 april 2021
is een bijlage bij de brief
over het vervolg op TPI
aan de Tweede Kamer.

Dit is een uitgave van:

Ministerie van Landbouw,
Natuur en Voedselkwaliteit

tpi.